

En 15-åring i Sverige 2042

En novell om hur livet kan vara
i framtiden

Adam Fornek-Bergström,
Kristoffer Teigland
Nils Wagner

Innehåll

Förord

1. 2042
2. Skolan
3. Mount Everest
4. Olyckan
5. Sista Stunden

Några Teknologier

Källor

Om Författarna

Förord

Den här novellen skrevs av tre 15-åringar bosatta i Stockholm. Detta ingick i deras praktikperiod i årskurs nio, som ägde rum under december 2021.

Deras uppgift var att, under tre dagar, skriva en novell om framtiden. Den skulle besvara frågan: hur tror ni att livet kan se ut för en 15-åring i Sverige år 2042?

Den första dagen ägnade 15-åringarna åt att utforska framtiden, genom att se på filmen *Ready player one* och läsa på om olika teknologier som artificiell intelligens, 3D-skrivare och robotteknik. De följande två dagarna gick åt till att utveckla novellens handling och skriva en berättelse som integrerade en 15-årig pojkes tankar och känslor med framtidens teknik.

Välkommen till framtiden!

Professor Robin Teigland,
Chalmers tekniska högskola

1. 2042

Solen sken in genom fönstret och lade sig över Nils ansikte. Sakta lyfte Nils på ögonlocken för att inte släppa in för mycket ljus i pupillen. Han gillade inte hur gardinen öppnades automatiskt varje morgon för att väcka honom, men det var i alla fall bättre än en högljudd väckarklocka. Han studsade upp ur sängen och gick ner i köket.

Mamma var redan inne i ett jobbmöte. Hon såg lite fånig ut när hon satt där i VR-glasögonen och pratade med någon som inte syntes, men det kunde inte hjälpas.

Ända sen pappa dog hade mamma börjat jobba hemifrån nästan varje dag, då kunde hon samtidigt hinna med allt som skulle göras i lägenheten. Nils tittade ut genom fönstret mot kullen där växthusgasverket stod övergivet. Det hade gått två år sen olyckan. AI:n hade misslyckats med evakueringsarbetet, pappa överlevde inte explosionen.

Nils satt igång matprintern som genast började printa ut hans frukost — blåbärspannakakor stod på dagens meny. Han åt upp pannkakorna snabbt och skyndade sig sedan för att hinna med bussen.

Han kunde se redan på långt håll att det var en av de självkörande bussarna. Han fylldes av samma oro varje gång han möttes av den inprogrammerade rösten. Egentligen ville han inte åka den självkörande bussen alls, men han var för lat för att gå.

Hur kunde folk ge en robot ansvar för deras liv utan en andra tanke? Jo, 2037 hade staten börjat införa robotar i hela samhället — skolorna, trafiken, butikerna. Protester uppstod och gatorna fylldes med människor, alla trodde att artificiell intelligens skulle vända sig mot människan. Men det dröjde inte länge innan det trenden tog slut. Med AI-samhället sparades mycket pengar och levnadsstandarden blev bättre.

Han kunde inte göra annat än att sätta sig ner och försöka tänka på annat.

2. Skolan

När Nils kom fram till skolan stod Philip och väntade på honom vid grindarna. Det var lätt att urskilja den långa gestalten med en orange kalufs på huvudet.

De hälsade på varandra innan de skannade sina kort för att komma igenom grinden.

— Vad har vi för lektion? frågade Nils.

— Matte, svarade Philip nedstämt.

Mattelektionerna hade blivit mycket sämre nu när Ulf hade slutat. Marie var en minst sagt förskräcklig lärare, men hon var i alla fall bättre än en robot. Lektionerna som hölls av robotar var värst, man kunde inte kommunicera med dem. De kunde bara hålla genomgångar och ge svar på raka frågor.

Jacob, Alex och Mickan var med virtuellt på lektionen. Som tur var gick förmiddagen snabbt och när lunchklockan ringde gav klassen upp en suck av lättnad.

När Nils och Philip kom fram till matsalen upptäckte de hur fullsatt de var.

Hur skulle de hitta platser i det här kaoset, tänkte Nils. Han var vrålhungrig men ville egentligen inte närma sig robotarna som stod och serverade elever. Efter två år kunde han fortfarande inte se på robotar utan att känna sig obekväma.

Han samlade mod och gick långsamt fram till en robot, som lade upp en proteinpuck på hans tallrik. Skolans mat hade aldrig varit uppskattad bland eleverna, men nyttig var den.

De satt kvar länge i matsalen, robotarna brydde sig inte om man kom lite sent. Under hela förmiddagen hade de haft vanliga lärare men under eftermiddagen skulle AI stå för lektionerna. Nils brukade ofta skolka från de lektionerna, men idag kunde han inte det eftersom han hade prov dagen efter.

När engelskalektionen började var Nils redan sömnig. Han hade svårt att ta till sig vad roboten sade. Allt var så enformigt och Nils orkade helt enkelt inte lyssna.

Han var frånvarande hela lektionen tills Philip sade till honom,

– Lektionen är slut nu, Nils.

Lektionen därefter skulle dock bli roligare, idrott. Idrott var en av hans favoritlektioner, speciellt sedan skolan började använda sig mer av VR. Han kunde komma ifrån verkligheten och reinkarneras. Nils fick möjligheten att utforska en ny värld och glömde ofta bort tiden.

Idag var det konditionsträning i form av ett race. Nils hörde startskottet och snabbt flög han iväg. Någonting med omgivningen runt honom var bara så vackert. Det var en av anledningarna till att Nils älskade VR.

Han var bland de sista som kom i mål, men han njöt av racet ändå.

3. Mount Everest

Idrott var sista lektionen och det var Nils lättad över. Han längtade nu till längdskidåkningen. Det skulle bli hans första träning, så han var minst sagt nervös.

När han anlände till träningen var det redan folk som hade startat. Det såg lite konstigt ut, att människor stod på springband för längdskidor med VR-glasögon på och svingade sina armar och ben, rytmiskt, fram och tillbaka.

En robot upptäckte Nils förvirring och ledde honom till en av de många stationerna inuti träningslokalen. Han fick en snabb men otydlig genomgång av hur han skulle göra innan roboten lämnade honom för att hjälpa andra utövare. Nils var nästan alltid besviken på robotars prestation och begrep inte varför de fått en så stor roll i samhället.

När träningen startade uppstod Nils i en värld av snö och berg. Det såg i princip identiskt ut med Kungsberget, som han och hans pappa brukade besöka varje år när han var liten.

Direkt såg Nils hur andra spelare snabbt åkte förbi honom och försvann ur hans synfält. Men Nils brydde sig inte, han hade aldrig varit en

vinnarskalle. Även om han var nybörjare var
träningen väldigt ansträngande och ofta behövde
han stanna för att hämta andan.

4. Olyckan

Nils hade precis kommit hem från träningen och var väldigt svettig, så han bestämde sig för att duscha med hjälp av duschroboten som de precis installerat i hemmet. Han kände sig obekvämt med hur roboten tvålade in honom och tvättade honom i duschen.

När Nils hade duschat färdigt så gick han till sitt rum och letade efter lite sköna kläder.

Nils mamma hade ofta inte ork att laga mat på kvällen, vilket ledde till att familjen ofta beställde hem mat. Nils frågade sin syster och mamma vad de ville ha och gick sedan till kylskåpet och beställde. Drönaren kom och Nils betalade för att öppna låset.

Efter att han ätit färdigt så kom Nils på att han behövde plugga, och det gjorde han med hjälp av en robot som förhörde honom. När han höll på med franskaglosor hörde han en duns nedifrån. Han gick ner mot köket, och det var först när han kom in i hallen som han såg mamma ligga medvetslös på golvet.

— Mamma! utbrast han.

Nils sprang snabbt fram till henne, hon var helt medvetslös och han kunde inte få någon reaktion

från henne. Snabbt tog han upp mobilen och ringde larmcentralen.

Han hörde ringtonen och det kändes som en evighet innan någon svarade.

— Hej, du har nått Nackas larmcentral, hur kan vi stå till tjänst?

5. Sista Stunden

Nils förklarade situationen för personen i mobilen och svarade på alla frågor han fick. En helikopter var på taket efter bara några minuter. Personalen hjälpte Nils att få upp mamma på taket, de lastade försiktigt in henne i helikoptern innan de själva hoppade in.

De skannade Nils mamma i helikoptern och kom fram till att hennes njurar hade brustit. Framme på sjukhuset hade de redan 3D-printat två njurar anpassade till henne. De tog in henne i operationsrummet där robotar utförde operationen.

Nils vankade av och an i väntrummet och försökte hålla väck tanken på att förlora sin mamma från sitt sinne. Han fick inte förlora ännu en familjemedlem.

Minuter kändes som timmar. Till slut kom beskedet. Hon hade klarat sig, roboten hade utfört en utmärkt operation!

Nils fick återförenas med sin mamma några timmar efteråt.

Denna dag var en dag av uppenbarelse. Först nu insåg Nils hur viktiga robotar var för samhället. Allt positivt de ledde till.

Utan AI, robotar och teknologi hade Nils förlorat sin mamma, och det skulle han komma ihåg i resten av sitt liv.

Några Teknologier

Artificiell intelligens (AI)

AI är något som inom en snar framtid tydligt kommer att påverka arbetsindustrin.

Det finns väldigt många områden i samhället vars arbetskraft kommer ersättas av AI för att effektivisera/automatisera, exempelvis vården.

Drönare

Idag används många drönare som leksaker och coola apparater. Vissa tar det till andra nivåer och kör drönare som en sport.

Polisen kan även använda drönare eller robotar för att spana, samla information eller transportera farliga objekt, till exempel bomber. De kan använda robotar för att skanna ansikten och tracka personer.

Metaverse

En annan värld där man kan leva sitt egna liv virtuellt.

Robotar

Det har uppstått nya användningsområden för robotar i vardagen. På många platser, framför allt i USA, har man börjat använda robotar som levererar mat.

I framtiden tror vi att man kommer utveckla robotar till ännu mer avancerade produkter och bredda deras användningsområden.

AI som utvecklas idag innebär en stor potential för framtidens robotar. Till exempel kan AI användas i robotar som kan ersätta vanliga vardagssysslor som tar tid. Automatiska robotdammsugare och robotgräsklippare gör detta redan idag.

Man skulle kunna utveckla detta ytterligare och använda AI-drivna robotar till saker som att laga mat, och kanske också handla mat som levereras med drönare. Man kan också ge arbetsplatser bättre arbetsvillkor genom att utveckla robotar som utför de farligare sysslorna.

Virtual reality (VR) och augmented reality (AR)

AR har otrolig potential. Det har funnits ganska länge nu, i form av olika appar som kan placera ut

information runtom dig. AR skiljer sig från VR i att det lägger information ovanpå verkligheten i en så kallad overlay, snarare än att sätta dig i en virtuell verklighet.

Företag experimenterar med att använda både AR- och VR-enheter på arbetsplatsen. De kan användas på många olika sätt, däribland för att skapa ej skriftliga representationer av ritningar och virtuella skalmodeller av inom produktutveckling, eller för enkla saker som virtuella teammöten.

Wearable screens

Just nu så kanske vi drömmer om hopfällbara telefoner och skärmar, men framtiden skulle lika väl kunna vara skärmlös.

Det finns massvis av beröringskompatibla projektorslika enheter som kan strålanvända skärmar på ditt skinn, kläder eller andra ytor.

Framtidens smartphoneteknologi kanske inte ens behöver en enhet i fickan, utan består av något som du har på dig eller ett implantat.

3D-skrivare

3D-skrivare kommer att kunna användas för att producera material inom många olika industrier, till exempel inom transportindustrin genom att skapa bildelar och däck. Andra exempel är konstruktion av hus, bland annat har man i Kina producerat en 1100 kvadratmeter stor villa, och råvaruproduktion inom matindustrin där man redan har lyckats printa ut en majscolv.

På sjukhus har man börjat ersätta leder med hjälp av 3D-skrivare, och även tänder. 3D-utskrifter kommer bli en större del av vardagen med åren.

Man märker bara utifrån utvecklingarna i samhället just nu hur industrier som är vitala för människor kommer förändras och förbättras med hjälp av 3D-skrivare.

Källor

<https://www.pocket-lint.com/gadgets/news/142027-tech-innovations-that-will-shortly-change-the-world>

<https://www.internetmatters.org/about-us/research-report-living-the-future-the-technological-family-and-the-connected-home>

<https://www.stralfors.se/inspiration/content-hub/2016/3d-skrivarna-kommer-omdana-varlden/>

<https://www.teknikifokus.se/skaffa-ett-upphottat-kylskap-fran-samsung-family-hub-refrigerator>

<https://www.svd.se/kolla-bussen-har-ingen-forare>

<https://www.procusini.com/3d-food-printing/#>

<https://fof.se/tidning/2020/2/artikel/dronare-levererade-kyckling-med-ris>

<https://www.homecareautomation.se/>

<https://www.honda.se/marine/experience-honda/news-and-events/asimo-serverar-kaffet.html>

<https://www.vrfitnessinsider.com/run-and-jog-in-place-using-these-vr-games/>

<https://martechseries.com/mts-insights/staff-writers/virtual-reality-set-impact-just-marketing/>

Om Författarna

Adam Fornek-Bergström. Jag är 14 år och bor i Stockholm. Jag gillar att vara med familjen och kompisar samt att träna. I framtiden skulle jag kunna tänka mig att jobba inom finans eller IT.

Kristoffer Teigland. Jag är 15 år och bor i Stockholm. Jag spelar basket på fritiden men är även en del med kompisar. I framtiden skulle jag kunna tänka mig att bli forskare eller något inom IT.

Nils Wagner. Jag är 15 år och bor i Stockholm. Jag gillar att köra fotboll och innebandy, som jag spelar på fritiden. Jag gillar även att spela tv-spel (Xbox one) och umgås med mina vänner och familjen. Jag har inte planerat vad jag ska jobba med i framtiden, men kanske som bankman ...